

ỌTỤTỤ IHEỊRIBAÀMÀ NKE ỌGWUGWỌ --- IME KA OSIMIRI DAJỤA

Jon 4:46-54; Mak 2:1-12; Matiu 8:1-27

IHEÒMỤMỤ 32 -- Nke Ndi okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ma ya onwe-ya bu onye amapúworo site ná njehie nile nke ayi : onye azọpiaworo site n'ajọ omume nile nke ayi: ahuhu-nmehie nke udo-ayi di n'aru ya; ọ bu kwa ubiri-utari-ya ka ejiri me ka aru-ayi di ike” (Aisaia 53:5).

I Dibi a Ukwu ahụ na Nwoke Kapanaum Onye Náéjére Eze ozi

1. Ariọrọ Jisọs ka Ọ gwọọ nwa nwoke nke onye Kapanaum ahụ náéjére eze ozi, Jon 4:46, 47; 2:1-11
2. Jisọs nwara okwukwe na eziuche nwoke ahụ náéjére eze ozi, Jon 4:48; 2:18-22; Matiu 12:38-42; Mak 8:11; I Ndi Kọrint 1:22-24
3. Nwoke ahụ náéjére eze ozi gosiri na ya abughị onye ná achọ iheiriibaàmà, kama onye náariqaririọ site n'ezi uche, Jon 4:49, 50
4. Emere ka arụ di nwaya mma --- n'oge hour ahụ nwoke ahụ náéjére eze ozi kweere, Jon 4:51-54; 11:40; Matiu 17:20; Mak 9:23

II Dibi a Ukwu ahụ na Onyeorị a ahụ nke Akụkụarụ ya Nwụrụanwụ

5. Ụmụnwoke anọ gosiri okwukwe ha na mgbalịsike ha ibiarute Jisọs nso, Mak 2:1-4; Ndi Galetia 6:9; Jenesis 32: 26; Matiu 15:21-28; Jemes 5:16-18
6. Agbaghara mmehie nke nwoke ahụ akụkụ arụ ya kpọnwurakpọnwụ --- nke náegosi kwa, na o nwere okwukwe, Mak 2:5; Jemes 5:15; Ndi Hibru 11:6; Ndi Rom 5:1; Ndi Filipai 3:9; Jemes 1:6, 7
7. Jisọs gworo nwoke ahụ arụ náadighiike dika ihe náegosi ike Ya igbaghara mmehie, Mak 2:6-12; I Ndi Eze 18:36-39; Jon 20:27

III Dibi a Ukwu ahụ na Onyeekpenta ahụ na Ndi ọzọ náahụju

anya

8. Onyeekpenta ahụ ka agworo n'otù ntabianya site n'otù mmetụaka nke Jisọs, Matiu 8:1-4; Jon 6:37; Levitikos 14:1-32
9. Ọchịagha ahụ naachị otù narị ndiagha rioro banyere onye náéjére ya ozi naegosi okwukwe, obi di umeala na nsopurụ, Matiu 8:5-9; Luk 7:1-8
10. Jisọs toro ọchịagha ahụ náachị otù narị ndiagha ma baara Ndi Ju ahụ mbà, Matiu 8:10-12; Luk 24:25; Jon 3:36; Malakai 1:11; Aisaia 59:19
11. Emere ka arụ onye ahụ náéjére ya ozi di ike, Matiu 8:13; 9:29
12. Jisọs gworo nnenwunye Pita, Matiu 8:14, 15; Luk 4:38, 39
13. Ike sitere n'Akwukwonsọ náegosi na ọgwugwọ nke arụ anyi niile di nime Mkpuchimmehie ahụ, Matiu 8:16, 17; Aisaia 53:5; Ọpupu 15:26; I Pita 2:21-24

IV Jisọs, Onyeisi Ifufe Na Ebilimmiri

14. Iji ihe náeme ugbo a amaatu, Jisọs na ezi irubeisi nye Chineke na ụzọ Ya, Matiu 8:18-22; I Ndi Kọrint 1:27-29; 2 Ndi Kọrint 5:20; Jon 15:16; Matiu 6:33, 34
15. Ụgbommiri ahụ nke ha ji náéjé fọdurụ ntà ka óké osimiri rikpue ya, Matiu 8: 23, 24; Mak 4:37
16. Abaara ndi náesouzo ya ahụ náatụ egwù mbà n'ihì ekweghiyekwe ha, Matiu 8:25, 26; Mak 4:38, 40
17. Jisọs mere ka ebilimmiri dajụ, Matiu 8:26, 27; 14:32; Abụ Ọma 89:9; Mak 4:39, 41

NKỌWA DI ICHEICHE

Jisọs, Dibi a Ukwu ahụ, naemerị n'ihè ọ bụla nke ewetara Ya náagbanyeghi ụdi ọrịa ọ bụ. Mmehie, nsogbu niile na ihemgbu niile ụmụmmadu naemetu Ya n'obi --- ọ bughị n'efu n'ihì na O nwere ike ime ka onye ọ bụla nke nwere okwukwe nime Ya zue okè nkeoma. Lee otù obi si di anyi uto na otù a ka ọ di!

Mgbe awusiri Jisọs mmiri nime osimiri Jodan wee nwasia Ya onwunwa, Jisọs jere Kena nke Galili ebe Ọ luru ọlụ ebube mbụ Ya, ime mmiri ka ọ ghọọ manya. Emesia O jere obodo Kapanaum, nke nọ n'akụkụ Osimiri Galili. Ndi náesouzo Jisọs, nne Ya na ụmụnne Ya soro Ya n'ijè a; ma Ọ nọghị ogologo oge na kapanaum n'ihì na ọ bụ oge Ememe Ngabiga na Jerusalem mgbe achoro ka nwoke ọ bụla chee Onwe ya n'iru Chineke. Njèm iru Jerusalem di anya, ma dika anyi si mata O sooro ụzọ amaara nkeoma bụ ụzọ Osimiri Jodan.

Mgbe Ọ nọ nime Jerusalem Jisọs luru ọtụ ọluebube na ọtụ kwekwaara na Ya, Nikodimos so kwa ná ndi ahụ juru ajuru banyere ụzọ nke ndi ebighiebi ahụ. Jisọs jéghariri ijè gburugburu Juda, náagbasa Ozioma nke Alaeze, emesia Ọ laghachiri ijè Galili na ijekwuru ndi ahụ eledaraanya ndi naezute Ya n'ubochi niile ahụ Ọ naejé ozi Ya.

Anyị ahụworị na njem a duru Ya rue Sameria; anyị chètakwara nkeoma akụkọ ntute mmụọ nke dịrị n'ebe ahụ, nke malitere site ná mkparịta ụka Ya na nwanyị ahụ nke nọ n'ọnụ olùlù mmiri Saika. Iheomumụ a naekwu banyere ihe niile mere n'ijè a ibà nime Galili, mgbe O zutesiri nwanyị ahụ n'ọnụ olùlùmmiri ahụ.

Ihe mbụ mere nke anyị matara bụ banyere nwoke nke náéjere eze ozi na Kapanau. O nwoke banyere Jisọs, eleghianya n'ihì ime ka mmiri ahụ ghọọ manya na Kena, o wee chọọ ka Jisọs gwọọ nwa ya nwoke. Jisọs lere ya ule ihu ma nwoke ahụ náéjere eze ozi o nwere okwukwe n'ezie, maọbụ na o naachọ náání iheiribaàmà maọbụ kwa na o dī ka ọtụtụ ndi Ju ahụ nke naachọ ihu ngosi nke ike kariri nke mmadụ --- n'ihì ọchịchọ nke imata. Ma Jisọs hụgara okwukwe na eziokwu nke nna ahụ nọ ná nsogbu wee kwueokwu olenaole nke nchekwube bụ nke nyeere ya aka ikwere. Agworo nwa ya nwoke n'otù oge hour ahụ nke onye ahụ náéjere eze ozi kweere !

Jisọs ahụbeghi nwantà nwoke ahụ ma Mmụọ nke Chineke maara onye a na ebe o nọ, n'okwu nke Kraist. Agworo nwanta ahụ kpamkpam n'otù ntabianya ahụ --- o bughị ntakiri ntakiri, dika n'oge mmadụ si n'arụ ọkụ náagbake, kama n'otù ntabianya kpamkpam. O bughị iheju anya na ọgwugwo ya nwere mmetuta dī ukwu n'ebe nwoke ahụ náéjere eze ozi na ezinaulo ya nọ. Agwara anyị na ha niile kweere.

Ọluebube dī otù a abughị ihe apuru ikowa n'uzo umummadu gaesi lefuru ike ahụ kariri ike nke mmadụ n'iluolu nke Chineke anya. Ha naekwu na ọgwugwo bụ nluputa sitere otù uburuisi si aluolu, na mmetuta nke onye ahụ dī ike n'ebe onye ọrịa dī naeme ka onyeorịa ahụ dī ike. Ma anyị hụrụ na o dighi ihe dī otù a mere n'ebe a, ebe Jisọs nọ n'ebe dī anya náemetughị nwantanwoke ahụ arụ bụ onye nọ n'orịa. O bụ ọluebube nke Mmụọ Chineke luru n'onwe ya, site n'urù nke dī n'Obara Kraist nke agaje iwusa n'Obe Kalvari.

Jisọs adighi alu ọluebube iji gosi onwe Ya, maọbụ iji mee ihe nkiri ka ewee mara Ya. Olu Ya niile na ijéozí Ya bụ ihe dī iche site n'usoro nke ndi ahụ náachị ọlụ dī icheiche nke ụwa. O mere Onwe ya iheefù, n'inara ụdị nke orù, n'ebere, n'ihuanya, o bughị n'urù nke onweonye. Ya mere mgbe ndi Ju ahụ náenweghi okwukwe biara náaju banyere iheiribaàmà --- ime ihe anaahianya --- site n'ebe O nọ, O baara ha mbà n'ihì ekweghiékwe ha na n'ihì na ha ekweghi n'ihēiribaàmà nke Chineke nyeworo harij. Anaahuta iheiribaàmà maọbụ ọluebube n'ebe o dī mkpà iji mee ka onye ahụ kwesiri ekwesị n'obi kwenye n'ike nke Chineke ma-ọbụ n'eziokwu nke Okwu Ya, o bughị ka ewee mezue ọchịchọ nke onye obietili.

Onye ọzọ Jisọs zutere bụ otù nwoke onye akukụ-arụ-ya nwurụ-anwụ. Ozi-oma ahụ na Jisọs nọ n'obodo gbasara n'ebe nile na n'oge na-adighi anya ulo ahụ wee juputa na madu ndi choro ihu ma nọ kwa okwu-Ya. Nwoke a nwere umu-nne anọ ma-ọbụ ndi-eyi nwere okwukwe dī ukuu na Jisọs. N'ihì na ha enweghi ike igabiga n'etiti igwè madu ahụ iru ebe Jisọs nọ, ebe ha enweghi inye-aka ọzọ, ha buliri ya rue elu ulo ahụ, kpughepụ ya wee budata ya n'etiti igwè madu ahụ ka Jisọs nwee ike ihu ya.

Jisọs hụrụ okwukwe nke mmadụ anọ ahụ wee lua ọlụ n'otù ntabi-anya ahụ. Ma okwu Ya nile dī iche n'ihē ha tụtụ anya inu. O kwughị okwu o bula banyere onodu anarar nke nwoke ogbenye ahụ kama O gara nọ n'ebe nsogbu ya dī --- obi mmehie ya. N'obi ebere Jisọs kwuruokwu ndi ahụ nke onyemehie o bula chēghariri náanụ mgbe o kpere ekpere n'uzo kwesiriekwesị. “Nwa, anāghaghara gi nmehie-gi nile” wetara ntughariuche n'obi nke ndiodeakwukwo nọ n'ebe ahụ. “Onye puru igbaghara nmehie ma-o bugh otù onye bú Chineke?” bụ ajụjụ ha juritara onweha, ma Jisọs gurụ échichè obi niile ha wee mata onodu nke obi ekweghiékwe ha.

Ndi mmadụ ahụ edere ihe banyere ha na Baibul adighi iche ná ndi mmadụ nke taa. N'oge ahụ, dika o dī kwa ugbo a, ndi ahụ n'ekweghiékwe na ndi échichè onweha naedu gaeme otù ihe tutu ha enweeike isite n'iruka wee gonari Okwu nke Chineke maọbụ wepụ ihe n'atumaatù nke Chineke banyere nzoputa anyi. O nwere ike, na mbụ iwedata Kraist dika mmadụ efu wee kwue na O bughị Chineke. Anyi hukwara na ndiodeakwukwo naeme kwa otù ihe ahụ. N'ebe ha nọ, Jisọs abughị Okpara Chineke; O bughị Onyeahụ ezitere site n'Eluigwe. N'ebe ha nọ O bụ náání mmadụ efu --- onyeòzizi, onyenwemmadu -- náekwesighi kwa ka atọ Ya egwù maọbụ sọpuru Ya kariya onyeòzizi ọzọ maọbụ onyeozo mmadụ mara nkeoma n'ubochi ha. Ikwenye na Jisọs bụ Okpara Chineke gaamanye ha ikwere wee soro kwa Ya, nke ha na-achoghi ime.

Na-enweghi okwukwe ikwere n'ihē ahụ nke ha na-abughị anya, ha wee nwee obi abua na agbagharawo mmehie nwoke ahụ mgbe Jisọs kwuru okwu. Ebe o bụ na ọgwugwo ọrịa bụ iheiribaàmà putara ihē kariya nye ha nke Jisọs puru ime --- n'ihì na apuru iji anya ekweghiékwe na enweghi okwukwe ha hụ ya --- Jisọs sirị nwoke ahụ bilie, chirị ute gi laa n'ulo gi. Nwoke ahụ onye ná adabere n'ebe ndiozo nọ n'ihē niile, lara n'idjike na inwe ume nke ya n'okwu onu nke Jisọs. Agbaghaara mmehie ya niile, agworo ọrịa anarar ya, enye kwara ihengosi zuruokè nke puru ime ka obi o bula náachọ eziokwu mata na Jisọs bụ Kraist --- Mesaia ha nke ha tutowo anya Ya ogologo oge.

Ihe niile mere nke edeputara n'ebe-ogugu nke ihe-omumụ a yiri otù ihe, o bụ ezie na ha dī iche iche dika ihe-ndeputa banyere madu dī iche iche si dī. Otù ihe ahụ jikotara ha nile bụ okwukwe. Onye ekpenta ahụ sirị, Onye-nwe-ayi, O buru na I nácho, I puru ime ka m'di ocha”. Wee gosi okwukwe ya n'ike ahụ dī nime Okpara Chineke igwo-orịa na ime ka adi ocha. Ochi-agma ahụ na-achị otù narị ndi-agma gosiri okwukwe-ya --- okwukwe nke dī ukuu nke ana-abughị nkera ya n'Israel. Nne nwunye Pita nwere okwukwe nime obi ya na otù mmetu Aka ahụ

gaewetara ya inwere onwe ya n'ebe óké aruókú ya dí. Agwóró onyeekpenta ahụ! Agwóró orù onye óchíagha ahụ! Agwóró nne nwunye Pita! Otútú ndịozó butere ndị orí ha, na ndị mmụọ náadighi ócha ji --- Ó gwóró ha niile !

Ógwúgwó orí bụ òzízí nke ike niile nke óchíchiri naalúso ògù n'ùbóchí ikpeazú ndia. Ó búrú na Ekwensu nwere ike itinye obiabú nime obi mmadú banyere ógwúgwónso ó naakpali iju ajú banyere ezi isiokwu a --- íbú chí nke Jisós. Ma ógwúgwónso ka akwadobere nye nwa Chineke, nime Mkpuchi mmehie ahụ. Ùfódú naasi na Aisaia 53: 5 naekwu maka ógwúgwó orí nke ime mmụọ na ó gbasaghí ógwúgwó nke anáarú maolí. ma anyi húrú n'íheòmmù anyi na Jisós gwóró orí anáarú, ma gwóó kwa isimgbaka, ka amúma a eburu banyere ahúhú niile nke Jisós wee mezue n'uju ya. Anyi naebu okwu si na mmụọ Chineke n'obi mgbe anyi naasi na ógwúgwó dí nime Mkpuchimmehie ahụ. Otú amaokwu a dí na Aisaia nke edepútaworo na Matiu 8:17; ezuwo ikpebi rue ebighiebi na nwa nke Chineke nwere ike na ohere itúkwasí Chineke obi maka ógwúgwó nke anáarú. Írapú itúkwasí Chineke obi n'oge orí pútara na anyi naeme ihe ahú ndiodeakwúkwó mere: Iwepú ugwu nke Jisós na igbochi ike Ya, iwedata Ya n'ónódú mmadú. Ma anyi matara na Ó bụ Ókpara Chineke, Onye kéré úwa niile, Onyenzópúta ukwu nke mmadú niile na Onye naagwó iheotiti anyi niile.

Jisós mere ka íbúchi Ya púta íhè n'ótútú úzó nke karíri ígwó ndi orí. Ó gosíri na Ó nwere ike ígbaghara mmehie, díka anyi húworo ya n'arú nke nwoke ahú akúkú arú ya nwúrúanwú; túkwasí kwa nke a ó gosíri na Ó nwere ike megide ike niile ózó nke ihe èkèrèèkè, na Ya dí ike nke ukwu karí ike nke ihe niile anaahú anya. Itimkpu újó nke ndi náesouzó Ya: “Onye-nwe-ayi, zópúta ayi: ayi nála n'íyi,” wetara ózízá Ya, “Dí ju, kpuchie ónu-gi.” Óké mmali nke ebili ahú wee kwúsi n'otú ntabianya óké ndajú wee dí.

Lee ka anyi si ala azú n'itúkwasí Ya obi! Lee kwa ka ebere Ya si dí ukwu n'ebe anyi nó na nime mkpá niile nke ndú anyi! Ebilimmiri nke óké osimiri niile nke ndú anyi purú idere duu site naní n'otú okwu nke sitere n'ónú Onyenweanyi. Ebilimmiri nke ihe ndakwasí, mnwapúta, ónwúnwa, obiabú, na ihe isiike gaedere duu ma ó búrú na anyi gaakpó Ya, bụ Onye purú isite n'otú okwu, weta óké ndajú na ndú anyi niile.

AJÚJÚ DÍ ICHEICHE

1. Gíní mere eji akpó Jisós Dibíá Ukwu?
2. Òlee otú Jisós ji cheere okwukwe na eziuche nke nwoke ahú amaara aha ya nke Kapanaum aka mgbá?
3. Òlee mgbe agwóró ókpara onye ahú amaara aha ya?
4. Gíní dí mkpá n'ebe anyi nó, ime ka agwóó orí anyi?
5. Òlee ihe díkaríri Jisós mkpá, mgbaghara mmehie kaòbú ígwó anáarú?
6. Òlee úzó Jisós ji gosi na Ya nwere ike ígbaghara mmehie?
7. Gíní ka Jisós mere mgbe Ó gwóró ekpenta ahú? Gíní ka Ó gwara onye ekpenta ahú ka o mee?
8. Òlee ihe ndi ahú nke óchíagha ahú náaachí otú narí ndiagha nke Kapanaum gosíri nke mere ka Jisós lebara ya anya?
9. Gíní bụ ike anyi nwere iji naekwu na ógwúgwónso díri nwa Chineke ó bula?
10. Gúó n'isi ihe edere n'Aisaia 53:5.